

Закон України

№550-XIV від 24.03.1999

Про Статут гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України

Це ознайомчий фрагмент: зміст і перші сторінки документа.
Повний документ — 306 стор. — друкуємо у форматі А5 з
обкладинкою та доставкою по Україні.

Замовити друк
повного документа на
docprint.pageviewbot.com

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Статут гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України

№ 550-XIV від 24.03.1999

Редакція від 06.06.2026. Статус: чинний

Джерело: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/550-14>

Зміст

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 22-23, ст.196)	7
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	12
ЧАСТИНА І ГАРНІЗОННА СЛУЖБА	17
Розділ 1 ВІЙСЬКОВІ СЛУЖБОВІ ОСОБИ ГАРНІЗОНУ, НАЧАЛЬНИК ОРГАНУ УПРАВЛІННЯ СЛУЖБИ ПРАВОПОРЯДКУ В ЗОНІ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ЇХ ОBOB'ЯЗКИ	17
Загальні положення	17
Начальник гарнізону	20
Заступник начальника гарнізону	27
Заступник начальника гарнізону з морально-психологічного забезпечення	28
Заступник начальника гарнізону з тилу	31
Помічник начальника гарнізону з правової роботи	34
Начальник зв'язку гарнізону	35
Начальник квартирно-експлуатаційної частини гарнізону	36
Начальник фінансово-економічної служби гарнізону	38
Начальник медичної служби гарнізону	41
Начальник служби ветеринарної медицини гарнізону	45
Начальник служби радіаційного, хімічного, біологічного захисту - начальник служби екологічної безпеки гарнізону	47
Начальник служби пожежної безпеки гарнізону	48
Військовий диригент гарнізону	50
Начальник органу управління Служби правопорядку в зоні відповідальності	51

Заступник (помічник) начальника органу управління Служби правопорядку в зоні відповідальності.....	66
Начальник гауптвахти Служби правопорядку.....	66
Військовий комендант на транспорті	69
Старший військового містечка	72
Розділ 2 ЧЕРГУВАННЯ В ГАРНІЗОНІ.....	73
Загальні положення	73
Черговий варт і його помічник.....	75
Патрулювання в гарнізоні.....	80
Черговий підрозділ гарнізону	93
Розділ 3 ГАРНІЗОННІ ЗАХОДИ З УЧАСТЮ ВІЙСЬК	95
Паради військ.....	95
Почесні варти.....	96
Проведення військового поховального та прощального ритуалів	98
Покладання вінків до пам'ятників і могил воїнів	102
Залучення військ для боротьби з пожежами, стихійним лихом ..	105
ЧАСТИНА II ВАРТОВА СЛУЖБА	106
Розділ 4 Загальні положення	106
Охорона та оборона об'єктів	110
Озброєння варт	114
Пароль	118
Розділ 5 НАРЯД І ПІДГОТОВКА ВАРТ	121
Наряд варт	121
Підготовка варт	130
Розділ 6 НЕСЕННЯ ВАРТОВОЇ СЛУЖБИ.....	134

Розвід варт.....	134
Зміна варти.....	138
Зміна чатових.....	144
Внутрішній порядок у вартах.....	149
Допуск до вартового приміщення та до об'єкта.....	153
Перевірка варт	156
Дії варти у разі нападу на об'єкти, які охороняються, під час стихійного лиха та пожежі	158
Застосування фізичної сили та зброї особовим складом варти ..	159
Розділ 7 ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ОСІБ ВАРТИ.....	162
Начальник варти	162
Особливі обов'язки начальника варти з охорони Бойового Прапора військової частини (з'єднання).....	168
Особливі обов'язки начальника чергової зміни на гауптвахті	170
Особливі обов'язки начальника варти з охорони штабів, пунктів управління та установ	173
Помічник начальника варти	174
Розвідний.....	175
Чатовий.....	179
Водій транспортного засобу	185
Вивідний.....	185
Розділ 8 ВИКОРИСТАННЯ ДЛЯ ОХОРОНИ ОБ'ЄКТІВ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ОХОРОНИ	187
Загальні положення	187
Особливі обов'язки посадових осіб варти з охорони об'єктів, обладнаних технічними засобами охорони. Особливі обов'язки начальника варти	192

Особливі обов’язки оператора технічних засобів охорони	194
Особливі обов’язки помічника начальника варти з технічних засобів охорони.....	196
Розділ 9 ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ І НЕСЕННЯ ВАРТОВОЇ СЛУЖБИ В ОКРЕМО РОЗТАШОВАНИХ ПІДРОЗДІЛАХ ТА ПІД ЧАС ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВІЙСЬК І ВАНТАЖІВ	197
Патрульна служба з охорони окремо розташованих підрозділів	197
Охорона озброєння і техніки під час перевезення військ	200
Охорона військових вантажів під час перевезення	204
ПРИБЛИЗНЕ РОЗМІЩЕННЯ ТА ОБЛАДНАННЯ БУДИНКУ (ПРИМІЩЕННЯ) ОРГАНУ УПРАВЛІННЯ СЛУЖБИ ПРАВОПОРЯДКУ В ЗОНІ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	211
ПРИБЛИЗНЕ ОБЛАДНАННЯ ВАРТОВОГО ПРИМІЩЕННЯ	223
ТЕРИТОРІЯ ОБ’ЄКТА І ОБЛАДНАННЯ ПОСТА	229
ПРО ГАУПТВАХТУ	252
Загальні питання.....	252
Відправлення на гауптвахту та конвоювання	254
Тримання на гауптвахті Служби правопорядку засуджених, узятих під варту, заарештованих та затриманих військовослужбовців ..	256
Обладнання гауптвахти.....	259
ПОЛОЖЕННЯ ЗБРОЇ У ЧАТОВОГО НА ПОСТУ	264
ВАРТОВА ФОРМА ОДЯГУ	265
РОЗПІЗНАВАЛЬНІ СИГНАЛЬНІ ВОГНІ НА ТРАНСПОРТНОМУ АВТОМОБІЛІ ВАРТИ.....	268
ОХОРОНА ОБ’ЄКТІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ВАРТОВИХ СОБАК	271

Порядок проведення військового поховального ритуалу	275
Загальні положення	275
Порядок проведення військового поховального ритуалу за загальною церемонією	279
Прощання	280
Транспортування	282
Поховання.....	283
Порядок проведення військового поховального ритуалу за спеціальною церемонією	285
Вшанування	286
Порядок дій почту під час кремації тіла загиблого (померлого) військовослужбовця та іншої особи за загальною церемонією..	291
Порядок дій почту під час кремації тіла загиблого (померлого) військовослужбовця та іншої особи за спеціальною церемонією	294
Порядок дій почту під час поховання урни з прахом загиблого (померлого) військовослужбовця чи іншої визначеної законом особи.....	297
ПАМ'ЯТЬ (сигнал № 1 для віддання військових почестей)	299
СХЕМА розміщення військовослужбовців почту, родичів чи інших близьких осіб загиблого (померлого) військовослужбовця, іншої особи на місці поховання під час проведення військового поховального ритуалу	300
Конструкція спускового механізму для опускання труни до поховальної ями	301
ШАНА (сигнал № 2 для віддання військових почестей)	302
Схема складання Державного Прапора України	303

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Статут гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України

**(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, №
22-23, ст.196)**

{Із змінами, внесеними згідно із Законами

№ 2171-III від 21.12.2000, ВВР, 2001, № 9, ст.38

№ 487-IV від 06.02.2003, ВВР, 2003, № 15, ст.108

№ 662-IV від 03.04.2003, ВВР, 2003, № 27, ст.209

№ 1420-IV від 03.02.2004, ВВР, 2005, № 3, ст.76

№ 1414-VI від 02.06.2009, ВВР, 2009, № 41, ст.600

№ 1900-VI від 16.02.2010, ВВР, 2010, № 19, ст.151

№ 4652-VI від 13.04.2012, ВВР, 2013, № 21, ст.208

№ 5288-VI від 18.09.2012, ВВР, 2013, № 37, ст.490

№ 5404-VI від 02.10.2012, ВВР, 2013, № 41, ст.550

№ 5463-VI від 16.10.2012, ВВР, 2014, № 4, ст.61

№ 245-VII від 16.05.2013, ВВР, 2014, № 12, ст.178

№ 877-VII від 13.03.2014, ВВР, 2014, № 15, ст.326

№ 1194-VII від 09.04.2014, ВВР, 2014, № 25, ст.890

№ 1697-VII від 14.10.2014, ВВР, 2015, № 2-3, ст.12

№ 158-VIII від 05.02.2015, ВВР, 2015, № 13, ст.92

№ 901-VIII від 23.12.2015, ВВР, 2016, № 4, ст.44

№ 1952-VIII від 16.03.2017, ВВР, 2017, № 17, ст.205

№ 2443-VIII від 22.05.2018, ВВР, 2018, № 33, ст.250

№ 2587-VIII від 04.10.2018, ВВР, 2018, № 44, ст.357

№ 205-IX від 17.10.2019, ВВР, 2020, № 3, ст.24

№ 720-IX від 17.06.2020, ВВР, 2020, № 47, ст.408

№ 1357-IX від 30.03.2021, ВВР, 2021, № 29, ст.234

№ 1622-IX від 02.07.2021, ВВР, 2021, № 42, ст.342

№ 2153-IX від 24.03.2022

№ 2849-IX від 13.12.2022, ВВР, 2023, №№ 47-50, ст.120

№ 3885-IX від 18.07.2024

№ 4875-IX від 14.05.2026}

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Затвердити Статут гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України (додається).

2. Кабінету Міністрів України в шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом затвердити Положення про особливості організації і несення вартової служби в дисциплінарному батальйоні (частині).

3. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України

Л.КУЧМА

м. Київ

24 березня 1999 року

№ 550-XIV

ЗАТВЕРДЖЕНО
Законом України
від 24 березня 1999 року № 550-XIV

СТАТУТ
ГАРНІЗОННОЇ ТА ВАРТОВОЇ СЛУЖБ ЗБРОЙНИХ СИЛ
УКРАЇНИ

{У тексті Статуту слова "Національна гвардія України" в усіх відмінках виключено згідно із Законом № 2171-III від 21.12.2000}

{У тексті Статуту слова "Прикордонні війська України" в усіх відмінках замінено словами "Державну прикордонну службу України" у відповідному відмінку згідно із Законом № 662-IV від 03.04.2003}

{У тексті Статуту слова "Товаришу (пане)" замінено словом "Товаришу" згідно із Законом № 1420-IV від 03.02.2004}

{У тексті Статуту слова "війська Цивільної оборони України" та "військ Цивільної оборони України" виключено згідно із Законом № 5404-VI від 02.10.2012}

{У тексті Статуту слова "внутрішні війська Міністерства внутрішніх справ України" у всіх відмінках замінено словами "На-

ціональна гвардія України" у відповідному відмінку згідно із Законом № 877-VII від 13.03.2014}

{У тексті Статуту слово "рядовий" в усіх відмінках і числах замінено словом "солдат" у відповідному відмінку і числі згідно із Законом № 1952-VIII від 16.03.2017}

{У тексті Статуту слово "Товаришу" замінено словами "Пане (пані)" згідно із Законом № 2587-VIII від 04.10.2018}

{У тексті Статуту слова "військово-навчальні", "Служба правопорядку в гарнізоні" в усіх відмінках замінено відповідно словами "військові навчальні", "Служба правопорядку в зоні відповідальності" у відповідному відмінку згідно із Законом № 205-IX від 17.10.2019}

Цей Статут визначає організацію і порядок несення гарнізонної та вартової служб, права і обов'язки посадових осіб гарнізону та військовослужбовців, які залучаються для несення цих служб.

Статут обов'язковий для всіх військових частин, штабів, організацій, установ і військових навчальних закладів Збройних Сил України.

Дія цього Статуту поширюється на військовослужбовців Служби зовнішньої розвідки України, розвідувального органу Міністерства оборони України, Служби безпеки України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби

України, Державної спеціальної служби транспорту, Управління державної охорони України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, органів спеціального призначення з правоохоронними функціями.

{Частина третя преамбули із змінами, внесеними згідно із Законами № 1414-VI від 02.06.2009, № 1194-VII від 09.04.2014; в редакції Закону № 205-IX від 17.10.2019; із змінами, внесеними згідно із Законом № 3885-IX від 18.07.2024}

Положення Статуту поширюються на військовозобов'язаних та резервістів під час проходження ними зборів.

{Преамбулу доповнено частиною четвертою згідно із Законом № 205-IX від 17.10.2019}

Положення Статуту в частині порядку проведення військового поховального ритуалу поширюються на поліцейських, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України.

{Преамбулу доповнено частиною п'ятою згідно із Законом № 3885-IX від 18.07.2024}

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Військові частини, штаби, організації, установи та військові навчальні заклади Збройних Сил України, військові частини (установи, організації, органи тощо) Державної прикордонної служби України, Служби безпеки України, Національної гвардії України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, розташовані (дислоковані) постійно чи тимчасово в населеному пункті (пунктах) або поза ним (ними) (далі - військові частини), територіально об'єднуються в гарнізон.

Для взаємодії з іншими утвореними відповідно до законів України військовими формуваннями, правоохоронними органами спеціального призначення, Державною спеціальною службою транспорту, Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями і громадянами відповідно до існуючого адміністративно-територіального устрою України гарнізнам визначаються зони відповідальності.

{Стаття 1 в редакції Закону № 205-IX від 17.10.2019}

2. У кожному гарнізоні організується гарнізонна і вартова служби.

Гарнізонна служба покликана забезпечувати додержання високої військової дисципліни особовим складом гарнізону, необхідні умови для повсякденного життя та підготовки військових частин, проведення гарнізонних заходів за їх участю.

Вартова служба призначається для надійної охорони та оборони важливих військових об'єктів, Бойових Прапорів та осіб, яких тримають на гауптвахті або в дисциплінарному батальйоні (частині).

3. Межі гарнізону та зони відповідальності визначаються наказом командувача військ оперативного командування, а в місті Києві - наказом Міністерства оборони України. Межі гарнізону мають бути добре відомі всьому особовому складу гарнізону.

{Частина перша статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом № 205-IX від 17.10.2019}

Зони діяльності органів управління та підрозділів Військової служби правопорядку Збройних Сил України (далі - Служба правопорядку) визначаються наказом Міністерства оборони України.

{Статтю 3 доповнено частиною другою згідно із Законом № 1420-IV від 03.02.2004; із змінами, внесеними згідно із Законом № 205-IX від 17.10.2019}

4. Керівництво гарнізонною службою та службою гарнізонних варт від військових частин гарнізону здійснює начальник гарнізону.

{Частина перша статті 4 в редакції Закону № 1420-IV від 03.02.2004}

Керівництво гарнізонною та вартовою службами в межах оперативного командування здійснює командувач військ оперативно-го командування, який відповідає за її стан.

Відповідальність за стан гарнізонної та вартової служб у підпорядкованих військах (силах) покладається також на всіх прямих начальників.

Організація несення служби черговими змінами Служби правопорядку визначається наказами начальника Генерального штабу - Головнокомандувача Збройних Сил України та інструкціями начальника Головного управління Служби правопорядку.

{Статтю 4 доповнено частиною четвертою згідно із Законом № 1420-IV від 03.02.2004; із змінами, внесеними згідно із Законом № 1900-VI від 16.02.2010}

Командувачі військ оперативних командувань і всі прямі начальники командирів військових частин, призначених начальниками гарнізонів, зобов'язані систематично перевіряти стан гарнізонної та вартової служб у підлеглих їм військах (силах), а також проводити з начальниками гарнізонів заходи, спрямовані на поліпшення військової дисципліни і порядку в гарнізонах.

{Частина п'ята статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законами № 1420-IV від 03.02.2004, № 205-IX від 17.10.2019}

Накази начальника гарнізону з питань гарнізонної служби повинні точно виконуватися військовими частинами, дислоковани-

ми в межах гарнізону, командами, які перебувають у межах гарнізону, та окремими військовослужбовцями.

{Частина шоста статті 4 в редакції Закону № 205-IX від 17.10.2019}

5. Забезпечення військової дисципліни та правопорядку серед військовослужбовців гарнізону, організація служби гарнізонних варт, охорона і оборона військових об'єктів покладаються на начальника гарнізону та начальника органу управління Служби правопорядку в зоні відповідальності.

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, військове командування та органи військового управління Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, військовослужбовці та інші особи зобов'язані сприяти Службі правопорядку у виконанні покладених на неї завдань.

{Стаття 5 в редакції Закону № 1420-IV від 03.02.2004}

6. До гарнізонної та вартової служб залучаються військові частини Збройних Сил України та підрозділи Служби правопорядку, що входять до складу гарнізону.

{Частина перша статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1420-IV від 03.02.2004}

Черговість несення гарнізонної служби та служби гарнізонних варт у гарнізоні військовими частинами визначає начальник гарнізону залежно від їх складу та призначення.

Перелік військових частин Збройних Сил України, що не залучаються до несення гарнізонної служби та служби гарнізонних варт у гарнізоні, визначає начальник гарнізону.

{Частина третя статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законом № 205-IX від 17.10.2019}

Військові частини інших утворених відповідно до законів України військових формувань, правоохоронних органів спеціального призначення, Державної спеціальної служби транспорту у разі спільного розміщення з військовими частинами Збройних Сил України залучаються до несення служби в гарнізоні, крім гарнізонних варт. Від цих військ (військових частин) для вирішення спільних питань з організації гарнізонної служби, протидії диверсійно-терористичним групам, власної безпеки, ліквідації наслідків стихійного лиха тощо призначаються позаштатні помічники начальника гарнізону.

{Частина четверта статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законами № 1420-IV від 03.02.2004, № 205-IX від 17.10.2019}

В окремих випадках, за наказом начальника гарнізону у порядку, визначеному Міністерством оборони України, до виконання завдань Служби правопорядку щодо охорони військових об'єктів, забезпечення військової дисципліни серед військовослужбовців